

נילקי [ילקה, כדין מוציא שם רע], ומאה סלע נמי לשלם:

ומשנינן: **אמר קרא: "ומתח".** ומשמע שרק לדין מיתה נתרבתה, ולא לעניין קנס.

ומקשינן: **ואימא** שהפסוק בא לרבות רק את מי שהורתה ולידתה בקדושה?

ומשנינן: לזאת אין צריך ריבוי, שהרי היא שהורתה ולידתה בקדושה — **ישראלית מעלייתא היא** [ישראלית גמורה היא], ואין צריך לרבותה ממקרא מיוחד.

ומקשה הגמרא לצד ההפוך: **ואימא** שבא הפסוק לרבות אפילו מי שהורתה ולידתה שלא בקדושה?

ואמרינן: **אם** תאמר **כן**, שאף זו נתרבתה, אם כן, מה שכתוב בפרשה "**בישראל**" — **מאי אהני ליה**, מה בא מקרא זה למעט? ובהכרח שהוא בא למעט את זאת שאין לא הורתה ולא לידתה בקדושה.

אמר רבי יוסי בר חנינא: המוציא שם רע על היתומה, שאמר לא מצאתי לה בתולים, ונמצא שקרן — **פטור** ממלקות ונתינת מאה כסף, **שנאמר** באותה פרשה: "וענשו אותו מאה כסף, ונתנו לאבי הנערה".⁽⁵⁰⁾ ודרשינן: **פרט לזו**, היתומה — **שאין לה אב**.

מתיב רבי יוסי בר אבין, ואיתימא רבי יוסי בר זבידא: כתיב במפתה "**ואם מאן ימאן אביה** לתתה לו כסף ישקל כמהר הבתולת". והרי די היה לו לכתוב "ואם ימאן". ומכך שכתוב "ואם מאן ימאן", למדים אנו שבין אם אביה קיים והוא ממאן, ובין שאין אביה קיים — והנערה ממאנת, כסף ישקול כמהר הבתולת. ובא הכתוב לרבות יתומה לקנס, דברי רבי יוסי הגלילי.

ומכאן מוכח, שאף על פי שכתוב באונס "ונתן לאבי הנערה", ואונס ומפתה נלמדים אחד מחבירו בגזירה שוה,⁽⁵¹⁾ בכל זאת חייב קנס ביתומה!

[ואם תאמר, שאני הכא שריבתה התורה יתומה, אבל לגבי מוציא שם רע לא נתרבתה יתומה! יש לומר שהכא נמי לאו יתומה משמע מריבוי, אלא רק שבין היא ובין אביה יכולין לעכב, כדאמרינן באלו נערו [לעיל דף לט ב], ויתומה לא נתרבתה כאן, אלא שהתנא סובר, שמה שכתוב בתורה "אביה" — לא בא למעט יתומה, אלא לומר שהקנס לאביה ולא לעצמה. והוא הדין לאביה האמור במוציא שם רע. רש"י].

הוא, רבי יוסי בר אבין, **מותיב לה**, והוא עצמו **מפרק לה**: מה שמרבים יתומה לקנס, היינו במקרה שבא עליה — **ואחר כך נתיתמה**.

50. הקשה בתורי"ד, וכשיש לה אב, היאך ניתנים לו המאה כסף, הרי נשואה היא, ויצאת מרשותו!

51. כך כתב רש"י. ועיי' במהרש"א שכתב שבא רש"י גם ליישב בזה היאך מרבה הכתוב יתומה

50. הקשה בתורי"ד, וכשיש לה אב, היאך ניתנים לו המאה כסף, הרי נשואה היא, ויצאת מרשותו!

וכתב, דהאי דכתיב "ונתנו לאבי הנערה", לאו דליהוי דידיה, אלא שיעשה מהן סגולה לבתו,